

Nr 209.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående dyrtidstilllägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter; given Stockholms slott den 9 februari 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

Enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Olof Olsson.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 februari 1923.

Närvarande:

Statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Olsson anför:

Vid anmälan den 8 januari 1923 av de frågor, som tillhörde regleringen för budgetåret 1923—1924 av utgifterna under riks-

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 170 häft. (Nr 209.)

Dyrtidstill-
lägg åt lärare
vid vissa

statsunder-
stödda under-
visnings-
anstalter.

statens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, hemställde jag under punkten 282, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda läroanstalter för budgetåret 1923—1924 under åttonde huvudtiteln beräkna ett extra förslagsanslag av 20,500,000 kronor. Denna min hemställan blev av Kungl. Maj:t bifallen. Sedan ärendet nu blivit ytterligare berett, anhåller jag att ånyo få föredraga detsamma.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition till 1922 års riksdag (nr 180) angående dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter har sagda riksdag i skrivelse den 27 maj 1922 (nr 186) anmält, att riksdagen

1) godkänt förslag till kungörelser med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt vissa grupper av lärare;

2) medgivit, att för tiden den 1 juli 1922 tills vidare till dess annorlunda förordnades dyrtidstillägg finge utgå

a) åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid tre i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 3 mars 1922 omnämnda statsunderstödda läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete i huvudsaklig enlighet med de allmänna grunder, som gällde beträffande dyrtidstillägg åt övningslärare vid privatläroverk, dock att för lärarinna vid omförmälda fackskola dyrtidstillägg finge utgå allenast å hälften av den för varje fall bestämda minimiavlöningen;

b) åt lärare vid vissa sjukvårdsanstalter i enlighet med de allmänna grunder, som gällde för lärare vid folk- och småskolor;

3) bemyndigat Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder kunde finnas erforderliga;

4) till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt ovan nämnda lärargrupper anvisat å tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag av 33,837,000 kronor samt å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 ett förslagsanslag av 14,200,000 kronor.

Ovannämnda förslag till kungörelser äro såsom Bil. I—III fogade vid riksdagens skrivelse i ämnet, och torde jag här få in-skränka mig till att hänvisa till desamma.

I överensstämmelse med riksdagens nu nämnda beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 30 juni 1922 kungörelse (nr 410) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier, kungörelse (nr 409) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk och kungörelse (nr 411) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor, därvid i nämnda kungörelser jämväl meddelades föreskrifter rörande beräkning, rekvisition och utbetalning av ifrågasvarande dyrtidstillägg.

Genom beslut den 30 juni 1923 fastställde Kungl. Maj:t bestämmelser angående dyrtidstillägg åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid de tre ovannämnda läroanstalterna för utbildande av lärarinnor i handarbete ävensom föreskrifter i fråga om dyrtidstilläggets beräkning, rekvisition, utbetalning m. m.

Nu har skolöverstyrelsen i skrivelse den 31 augusti 1922 hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes även för 1923 års riksdag framlägga förslag om dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor, landstingens småskoleseminarier och privatläroverk ävensom åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid de tre förutnämnda läroanstalterna för utbildande av lärarinnor i handarbete, varjämte skolöverstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnat en av styrelsen för berörda fackskola gjord framställning i ämnet vad sagda fackskola vidkommer.

Inkomna
framställ-
ningar.

Dyrtidstillägg åt nyssnämnda grupper av lärare vid statsunderstödda undervisningsanstalter synas mig böra utgå även för budgetåret 1923—1924.

Departementschefen.

Befräffande de allmänna grunder, enligt vilka dyrtidstillägget bör utgå, erinrar jag, att sagda dyrtidstillägg för närvarande utgår efter huvudsakligen samma grunder, som äro gällande för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Jag finner icke skäl föreslå någon ändring härutinnan. Dessa allmänna grunder föreslås således att bliva i huvudsak desamma, som beträffande statens befattningshavare vid icke nyreglerade verk äro föreslagna i Kungl. Maj:ts

proposition (nr 2) med förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. m. Med anledning härav kommer jag att i det följande föreslå vissa ändringar i förenämnda kungörelser den 30 juni 1922, av vilka dock en del endast äro avsedda att möjliggöra en önskvärd större enkelhet vid dyrtidstilläggens beräkning.

Därutöver synes en ändring jämväl av § 1 i förenämnda kungörelse den 30 juni 1922, nr 410, vara av behovet påkallad. Enligt bestämmelserna i nämnda paragraf utgår dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter å den del av den stadgade kontanta minimiavlöningen, som motsvarar statsbidraget. Nu hava sådana fall förekommit, då statsbidrag till lärares avlöning av någon anledning, exempelvis att undervisningen i skolan under året icke pågått hela den för statsbidrags erhållande stadgade tiden, icke kunnat författningen enligt utbetalas. I dylika fall hava vissa myndigheter tolkat nyssnämnda bestämmelser så, att, eftersom intet statsbidrag utgått till lärarens avlöning, läraren icke heller skulle hava rätt till erhållande av något dyrtidstillägg, och regeringsrätten har genom utslag i besvärsmål godtagit denna uppfattning. Andra fall hava inträffat, då statsbidraget av en eller annan anledning utgått med avkortat belopp. I överensstämmelse med förberörda tolkning av författningen har då dyrtidstillägget ävenledes avkortats. I båda slagen av fall har läraren helt fullgjort sina skyldigheter, i vad på honom ankommit, och därför uppburit full avlöning. Givetvis kan det icke anses vara förenligt med rättvisa och billighet, att en lärare helt eller delvis berövas sin rätt till dyrtidstillägg på grund av omständigheter, i vilka han icke har någon del. Säkerligen har det icke heller varit riksdagens mening, att så skulle ske, och detta så mycket mindre som bestämmelserna i förevarande paragraf ingenting annat avse än angivande av sättet för beräkning av det tilläggsunderlag, å vilket dyrtidstillägg skall utgå. På grund av vad jag nu anfört synes det mig önskvärt, att ifrågakvarande bestämmelser erhålla sådan ändrad lydelse, att förenämnda tolkning därigenom förekommes. Motsvarande ändring torde böra göras även i fråga om övriga i samma paragraf omförmälda befattningshavare.

De belopp, å vilka dyrtidstilläggen skola beräknas, torde i övrigt

böra bestämmas på enahanda sätt, som fastställdes av 1922 års riksdag.

Beträffande dyrtidstilläggets beräkning har, bland annat, enligt av senaste årens riksdagar godkända förslag till kungörelser i ämnet, gällt den bestämmelsen, att dyrtidstillägget för lärare, vars avlöning utginge efter lästid, skulle beräknas, som om tilläggsanslaget för helt år vore lika fördelat på årets tolv månader. Då anledningen till denna bestämmelse genom de nu föreslagna grunderna för dyrtidstilläggets utgående bortfallit, har sagda bestämmelse fått utgå i de förslag till kungörelser, som jag i det följande kommer att framlägga.

Kostnadsberäkningarna enligt de nya grunderna för dyrtidstilläggens utgående hava utförts på följande sätt.

Antalet lärare budgetåret 1923—1924 har beräknats med ledning av dels den utav skolöverstyrelsen utgivna undervisningsstatistiken för redovisningsåret 1920—1921, dels från skolöverstyrelsens statistiska avdelning inhämtade uppgifter rörande redovisningsåret 1921—1922, dels ock — i fråga om folkhögskolorna — inom ecklesiastikdepartementet tillgängliga uppgifter.

Beträffande lärarnas fördelning på olika lönegrader finnas inga senare uppgifter tillgängliga än de, som grunda sig på en inom skolöverstyrelsen verkställd utredning, vilken avser förhållandena i berörda avseende den 1 maj 1920. För denna fördelning har redogjorts i det utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 18 mars 1921, som var fogat vid Kungl. Maj:ts proposition till 1921 års riksdag (nr 343) angående dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter. Samma procentuella fördelning på de olika lönegraderna har bibehållits vid de nu gjorda beräkningarna.

Vad slutligen vidkommer lärarnas fördelning på de tre olika grupperna: befattningshavare under 25 år utan barn, befattningshavare över 25 år utan barn och befattningshavare med barn hava inom folkskolekåren, med undantag av manliga småskollärare, 40 procent av ordinarie lärare och lärarinnor i första lönegraden samt 40 procent av extra ordinarie och vikarierande lärare och lärarinnor hänförs till den första gruppen, detta med ledning av i folkundervisningskommitténs betänkande I meddelade statistiska uppgifter rörande elevernas vid folkskoleseminarierna ålder vid avgån-

gen från seminarierna. Till tredje gruppen har hänförs samma procentuella antal, som förut beräknats höra till gruppen familjeför-sörjare med barn, och till andra gruppen de övriga. Av lärare och lärarinnor vid övriga här ifrågavarande läroanstalter har ingen upp-tagits såsom tillhörande första gruppen, emedan lärare under 25 år torde endast i undantagsfall där vinna anställning. Beträffande de vid sistnämnda läroanstalter till tredje gruppen hänförda gäller det-samma som i fråga om folkskolekåren.

Beloppen för dyrtidstilläggen åt lärare i lägsta och högsta löne-graderna enligt de i propositionen nr 2/1923 för befattningshavare i statens tjänst föreslagna grunder framgå av följande tabeller.

1. Folkskolor.

	Löne- grader	Kontant minimi- avlönning	Tilläggs- underlag	Dyrtidstillägg		
				Grupp I Kr.	Grupp II Kr.	Grupp III Kr.
<i>Folkskolekåren.</i>						
Ordinarie manlig	1	2,100	1,910	636	706	776
» »	4	3,000	2,810	—	1,039	1,142
» kvinnlig	1	1,900	1,710	569	632	695
» »	4	2,500	2,310	—	854	939
Extra ord. el. vik., manlig	—	1,700	1,550	516	573	630
» » » » kvinnlig	—	1,500	1,350	450	499	548
<i>Småskolekåren.</i>						
Ordinarie manlig	1	1,400	1,280	426	473	520
» »	4	1,850	1,730	—	640	704
» kvinnlig	1	1,200	1,080	360	399	438
» »	4	1,650	1,530	—	566	622
Extra ord. el. vik., kvinnlig	—	1,000	900	300	333	366

2. Högre folkskolor.

Ämneslärare	Löne- grader	Kontant minimi- avlöning	Tilläggs- underlag	Dyrtidstillägg		
				Grupp I Kr.	Grupp II Kr.	Grupp III Kr.
<i>Vid allmän högre folkskola.</i>						
Ordinarie manlig	1	2,800	2,560	853	947	1,041
» »	4	4,000	3,760	—	1,391	1,530
» kvinnlig	1	2,400	2,160	720	799	878
» »	4	3,300	3,060	—	1,132	1,245
Extra ord. el. vik., manlig	—	2,500	2,250	749	832	915
» » » » kvinnlig	—	2,300	2,070	689	765	841
<i>Vid yrkesbestämd högre folkskola.</i>						
Ordinarie manlig	1	3,100	2,835	944	1,048	1,152
» »	4	4,300	4,035	—	1,492	1,641
» kvinnlig	1	2,650	2,385	794	882	970
» »	4	3,550	3,285	—	1,215	1,336
Extra ord. el. vik., manlig	—	2,650	2,385	794	882	970
» » » » kvinnlig	—	2,450	2,205	734	815	896

3. Kommunala mellanskolor.

Ämneslärare	Löne- grader	Kontant minimi- avlöning	Tilläggs- underlag (tillf. löneför- bättr. inberäkn.)	Dyrtidstillägg		
				Grupp I Kr.	Grupp II Kr.	Grupp III Kr.
Ordinarie manlig	1	3,300	3,520	1,172	1,302	1,432
» »	4	4,500	4,720	—	1,746	1,920
» kvinnlig	1	2,800	2,920	972	1,080	1,188
» »	4	3,700	3,820	—	1,413	1,554
Extra ord. el. vik., manlig	—	2,900	3,010	1,002	1,113	1,224
» » » » kvinnlig	—	2,600	2,700	900	999	1,098

4. Vissa småskoleseminarier.

Ämneslärare	Löne- grader	Kontant minimi- avlönning	Tilläggs- underlag (tillf. löneför- bättr. inberäkn.)	Dyrtidstillagg		
				Grupp I Kr.	Grupp II Kr.	Grupp III Kr.
Ordinarie manlig	1	3,400	3,517	1,171	1,301	1,431
» »	4	4,600	4,717	—	1,745	1,919
» kvinnlig	1	2,800	2,872	956	1,062	1,168
» »	4	3,700	3,772	—	1,395	1,534
Extr. ord. el. vik., manlig	—	2,800	2,835	944	1,048	1,152
» » » » , kvinnlig	—	2,400	2,430	810	899	988

5. Privatläroverk.

	Löne- grader	Kontant mi- nimiaavlönning (tillf. löneför- bättr. inberäkn.)	Tillaggs- underlag	Dyrtidstillagg		
				Grupp I Kr.	Grupp II Kr.	Grupp III Kr.
Föreståndarinna	1	3,500	2,333	777	863	949
»	2	3,800	2,533	—	937	1,030
Ämneslärarinnor med högre kompetens	1	2,900	1,933	644	715	786
Dito	3	3,500	2,333	—	863	949
Dito, med lägre kompetens	1	2,400	1,600	533	592	651
Dito	4	3,200	2,133	—	789	867

6. Folkhögskolor.

	Löne- grader	Kontant minimi- avlönning	Tillaggs- underlag	Dyrtidstillagg		
				Grupp I Kr.	Grupp II Kr.	Grupp III Kr.
Föreståndare	1	5,400	2,700	900	999	1,098
»	3	6,400	3,200	—	1,184	1,302
Ordinarie ämneslärare, manl.	1	3,700	1,850	616	684	752
Dito	4	5,200	2,600	—	962	1,058
Dito, kvinnlig	1	3,200	1,600	533	592	651
Dito	4	4,100	2,050	—	758	833
Extr. ord. el. vik., manlig	—	1,900	950	316	351	386
» » » » , kvinnlig	—	1,700	850	283	314	345

Såsom exempel på de detaljerade kostnadsberäkningarna må anföras följande tabell, avseende folk- och småskolor:

	Lönegrader	Kontant mi-	Tillägs-	Grupp I		Grupp II		Grupp III		Kostnader
		nimaavlönin-	underlag	Antal lärare	Tillägg för 1 lärare	Antal lärare	Tillägg för 1 lärare	Antal lärare	Tillägg för 1 lärare	Kronor
		Kronor	Kronor		Kronor		Kronor		Kronor	
<i>Folkskolekåren.</i>										
Ordinarie manliga	1	2,100	1,910	425	636	372	706	270	776	742,452
» »	2	2,400	2,210	—	—	500	817	700	898	1,037,100
» »	3	2,700	2,510	—	—	373	928	560	1,020	917,344
» »	4	3,000	2,810	—	—	1,456	1,039	2,010	1,142	3,808,204
» kvinnliga	1	1,900	1,710	640	569	950	632	16	695	975,680
» »	2	2,100	1,910	—	—	862	706	10	776	616,332
» »	3	2,300	2,110	—	—	634	780	8	858	501,384
» »	4	2,500	2,310	—	—	1,452	854	16	939	1,255,032
E. o. eller vik. man- liga	—	1,700	1,550	350	516	437	573	87	630	485,811
E. o. eller vik. kvinn- liga	—	1,500	1,350	287	450	426	499	5	548	344,464
<i>Småskolekåren.</i>										
Ordinarie manliga	1	1,400	1,280	—	—	6	473	8	520	6,998
» »	2	1,550	1,430	—	—	2	529	2	581	2,220
» »	3	1,700	1,580	—	—	2	584	3	642	3,094
» »	4	1,850	1,730	—	—	12	640	4	704	10,496
» kvinnliga	1	1,200	1,080	480	360	3,681	399	25	438	1,652,469
» »	2	1,350	1,230	—	—	2,268	455	14	500	1,038,940
» »	3	1,500	1,380	—	—	1,663	510	12	561	854,862
» »	4	1,650	1,530	—	—	3,267	566	20	622	1,861,562
E. o. eller vik. kvinn- liga	—	1,000	900	782	300	1,155	333	20	366	626,535
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,740,979
Avrundas till	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,741,000

Enligt de verkställda beräkningarna skulle kostnaderna för ifrågasvarande dyrtidstillägg uppgå till följande belopp:

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 170 häft. (Nr 209.)

Folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter	kronor 17,815,000: --
(därav till lärare i slöjd och hushållsgöromål 1,068,000 kronor samt för sjukvårdsanstalter 6,000 kronor)	
Högre folkskolor	» 382,000: —
Kommunala mellanskolor	» 783,000: —
Vissa småskoleseminarier	» 108,000: —
Privatläroverk	» 1,233,000: —
Folkhögskolor	» 153,000: —
Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt tre handarbetslärarinneseminarier	» 26,000: —
Summa kronor	20,500,000: —

Departementschefen, statsrådet Olsson föredrager härefter upprättade förslag till

I. kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 1—5 samt § 9 i kungörelsen den 30 juni 1922 (nr 410) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier (Bil I);

II. kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 3 och 5 i kungörelsen den 30 juni 1922 (nr 409) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk (Bil. II); samt

III. kungörelse angående ändrad lydelse av §§ 3, 4 och 5 i kungörelsen den 30 juni 1922 (nr 411) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor (Bil. III);

samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna berörda under I—III här ovan angivna förslag till kungörelser med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt vissa grupper av lärare;

dels medgiva, att för tiden från och med den 1 juli 1923 tills vidare till dess annorlunda förordnas dyrtidstillägg må utgå åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala samt vid förenämnda tre statsunderstödda läroanstalter för utbildande av lärarinnor i handarbete i huvudsaklig enlighet med de allmänna grunder, som nu föreslagits

beträffande dyrtidstillägg åt övningslärare vid privatläroverk, dock att för lärarinna vid omförmälda fackskola dyrtidstillägg må utgå allenast å hälften av den för varje fall bestämda minimiavlöningen;

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder må befinnas erforderliga;

dels ock till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt ovannämnda lärargrupper anvisa för budgetåret 1923—1924 ett *extra* förslagsanslag av 20,500,000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla ävensom förordna, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

C. d'Albedyhll.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av §§ 1—5 samt § 9 i kungörelsen den 30 juni 1922 (nr 410) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier.

Härigenom förordnas, att §§ 1—5 samt § 9 i kungörelsen den 30 juni 1922 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor samt vissa sjukvårdsanstalter, högre folkskolor, kommunala mellanskolor och vissa småskoleseminarier skola från och med den 1 juli 1923 hava följande ändrade lydelse:

§ 1.

Lärare vid nedan angivna kommunala läroanstalter och vid sjukvårdsanstalter äga med de begränsningar och undantag, varom i denna kungörelse förmäles, uppbära dyrtidstillägg av statsmedel å följande del av den stadgade kontanta minimiavlöningen:

a) vid *folk- och småskolor samt sjukvårdsanstalter*:

ordinarie lärare vid egentlig folkskola, extra ordinarie folkskollärare och biträdande lärare vid egentlig folkskola, lärare vid småskola och lärare vid mindre folkskola, lärare i manlig eller kvinnlig slöjd vid folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, lärarinna i hushållsgöromål vid folkskola eller särskild anstalt, lärare vid sjukvårdsanstalt, därest till hans avlönande utgår statsbidrag såsom till lärare vid folk- och småskolor, ävensom vikarie: å ett belopp, motsvarande till avlöning åt lärare av ifrågavarande slag stadgade bidrag av statsmedel, dock att dyrtidstillägg till vikarie för tjänstledig lärare alltid utgår å ett belopp, motsvarande statsbidraget till avlönande av vikarie å ledig tjänst;

b) vid *statsunderstödda högre folkskolor*:

ordinarie ämneslärare: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av begynnelseavlöningen för kvinnlig lärare, ökat med det till avlöning åt lärare av ifrågavarande slag stadgade statsbidraget med inräknande av ålderstillägg, där sådant förekommer;

extra ordinarie och vikarierande ämneslärare med full tjänstgöring samt annan icke-ordinarie lärare: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av den stadgade avlöningen; samt

rektor och vikarierande rektor: å ett belopp, motsvarande två tredjedelar av det för sådan befattningshavare stadgade särskilda arvudet;

c) vid *kommunala mellanskolor*:

ordinarie ämneslärare: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av begynnelseavlöningen för kvinnlig lärare, ökat dels med det till avlöning åt lärare av ifrågavarande slag stadgade statsbidraget med inräknande av ålderstillägg, där sådant förekommer, dels ock med tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel;

extra ordinarie och vikarierande ämneslärare med full tjänstgöring samt annan icke-ordinarie lärare: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av den stadgade avlöningen, ökat med den tillfälliga löneförbättring, som utgår av statsmedel;

rektor och vikarierande rektor: å ett belopp, motsvarande två tredjedelar av det för sådan befattningshavare stadgade särskilda arvudet; samt

biträdande föreståndarinna och vikarie för biträdande föreståndarinna: å ett belopp, motsvarande det för sådan befattningshavare stadgade särskilda arvudet;

d) vid *de av landsting och av städer, som icke deltaga i landsting, underhållna småskoleseminarierna*:

ordinarie lärare, som åtnjuter avlöning enligt de från och med år 1920 gällande nya bestämmelserna: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av begynnelseavlöningen för kvinnlig lärare, ökat dels med det till avlöning åt lärare av ifrågavarande slag stadgade statsbidraget med inräknande av ålderstillägg, där sådant förekommer, dels ock med tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel;

ordinarie lärare, som åtnjuter avlöning enligt de år 1919 gällande bestämmelserna: å ett belopp, motsvarande dels det till avlöning åt lärare av ifrågavarande slag stadgade statsbidraget med inräknande av ålderstillägg, där sådant förekommer, dels ock tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel;

extra ordinarie och vikarierande lärare med full tjänstgöring samt annan icke-ordinarie lärare: å ett belopp, motsvarande nio tiondelar av den stadgade avlöningen, ökat med tillfällig löneförbättring, som utgår av statsmedel; samt

rektor och vikarierande rektor, som åtnjuter särskilt arvode enligt de från och med år 1920 gällande nya bestämmelserna: å ett belopp, motsvarande två tredjedelar av nämnda arvode.

§ 2.

I det följande av denna kungörelse benämnes det belopp, varå dyrtidstillägg av statsmedel enligt § 1 utgår, tilläggsunderlag och det procenttal, efter vilket dyrtidstillägget utgår, tilläggsprocent.

§ 3.

1. Till grund vid dyrtidstilläggets bestämmande skall tjäna det av Kungl. Maj:t för beräkning av dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst fastställda tal, som anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader.

2. Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget å det beräknade tilläggsunderlaget efter ett procenttal, motsvarande hälften av det utav Kungl. Maj:t fastställda talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal; dock att

dels beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn under 16 års ålder, dyrtidstillägget ökas med en tiondel,

dels ock beträffande annan befattningshavare, vilken vid början av det kvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, icke uppnått 25 års ålder, dyrtidstillägget minskas med en tiondel.

Förhöjning av dyrtidstillägg inträder icke på grund av försörjningsplikt för barn, som i egenskap av pensionär äger åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel. Barn, vars föräldrar båda äro såsom befattningshavare berättigade till dyrtidstillägg av statsmedel, räknas endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta avlöningen, eller, om avlöningarna äro lika, till fadern. Gift kvinnlig befattningshavare, vilkens man icke är såsom befattningshavare berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger tillgodonjuta dyrtidstillägg för barn, endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urståndsatt att bidra till familjens underhåll.

Uppgår tilläggsunderlaget till mera än 650 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

§ 4.

Beträffande lärare, som enligt gällande löneförfattning är berättigad att under tjänstledighet för sjukdom uppbära viss del av den kontanta minimilönen, skall gälla, att under tjänstledighet det eljest till honom utgående dyrtidstillägget skall minskas med ett belopp, som beräknas å nio tiondelar av det i gällande avlöningsförfattning stadgade avdraget å den kontanta avlöningen och efter ett procenttal motsvarande tilläggsprocenten. Avdrag å dyrtidstillägg, som nyss sagts, göres endast för ledighet under fortgående lästermin och icke med högre belopp än hela det till läraren under det kvartal, för vilket avdraget göres, eljest utgående dyrtidstillägget. I de fall, då den kontanta avlöningen under lärares tjänstledighet minskas med lika belopp för varje kalendermånad, oavsett antalet dagar i månaden, beräknas avdraget å dyrtidstillägget för dag samt å en trettiondel av det för månad beräknade avlöningsavdraget.

§ 5.

Där lärare under hela eller någon del av året samtidigt tjänstgör å två eller flera befattningar, med vilka följer rätt till dyrtidstillägg av statsmedel, skall med iakttagande av eljest stadgade beräkningsgrunder dyrtidstillägget beräknas å summan av de belopp, å vilka dyrtidstillägg enligt de i sådant hänseende givna bestämmelser må utgå, dock icke i något fall å högre belopp än sammanlagt 650 kronor för månad.

§ 9.

Till hjälp vid uträknande av dyrtidstillägget utfärdar skolöverstyrelsen tabeller och anvisningar, och äger överstyrelsen att därvid göra sådana jämkningar i förekommande tal, som äro erforderliga för vinnande av nödig enkelhet och som varken för statsverket eller befattningshavaren äro av någon avsevärd betydelse.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av §§ 3, 4 och 5 i kungörelsen den 30 juni 1922 (nr 409) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk.

Härmed förordnas, att §§ 3, 4 och 5 i kungörelsen den 30 juni 1922 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid privatläroverk skola från och med den 1 juli 1923 hava följande ändrade lydelse:

§ 3.

1. Till grund vid dyrtidstilläggets bestämmande skall tjäna det av Kungl. Maj:t för beräkning av dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst fastställda tal, som anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader.

2. Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget å det för utbetalningsmånad beräknade tilläggsunderlaget efter ett procenttal, motsvarande hälften av det utav Kungl. Maj:t fastställda talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal; dock att *dels* beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn under 16 års ålder, dyrtidstillägget ökas med en tiondel,

dels ock beträffande annan befattningshavare, vilken vid början av det kvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, icke uppnått 25 års ålder, dyrtidstillägget minskas med en tiondel.

Förhöjning av dyrtidstillägg inträder icke på grund av försörjningsplikt för barn, som i egenskap av pensionär äger åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel. Barn, vars föräldrar båda äro såsom befattningshavare berättigade till dyrtidstillägg av statsmedel, räknas endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta avlöningen, eller, om avlöningarna äro lika, till fadern. Gift kvinnlig befattningshavare, vilkens man icke är såsom befattningshavare berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger tillgodonjuta dyrtidstillägg för barn, endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urståndsatt att bidra till familjens underhåll.

Uppgår tilläggsunderlaget till mera än 650 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.

§ 4.

Tillfällig, av vederbörligen styrkt förfall förorsakad frånvaro från undervisningen, icke överstigande sammanlagt åtta dagar av den tid, utbetalningen avser,

må icke föranleda avdrag å det vederbörande eljest tillkommande dyrtidstillägg. I andra fall av ledighet utgår dyrtidstillägg endast å det mot den uppburna avlöningen svarande tilläggsunderlaget.

§ 5.

Där lärare under en och samma kalendermånad tjänstgör å två eller flera befattningar, med vilka följer rätt till dyrtidstillägg av statsmedel, skall med iakttagande av eljest stadgade beräkningsgrunder dyrtidstillägget för den ifrågavande månaden beräknas å summan av de belopp, å vilka dyrtidstillägg enligt de i sådant hänseende givna bestämmelser må utgå, dock icke i något fall å högre belopp än sammanlagt 650 kronor för månad.

Dyrtidstillägg utgår ej å i de särskilda avlöningsbeloppen, efter fördelning på utbetalningsmånad, ingående öretal, som överstiger fullt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.

Bilaga III.

Förslag

till

KUNGÖRELSE

angående ändrad lydelse av §§ 3 och 5 i kungörelsen den 30 juni 1922 (nr 411) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor.

Härmed förordnas, att §§ 3 och 5 i kungörelsen den 30 juni 1922 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor skola från och med den 1 juli 1923 hava följande ändrade lydelse:

§ 3.

1. Till grund vid dyrtidstilläggets bestämmande skall tjäna det av Kungl. Maj:t för beräkning av dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst fastställda tal, som anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader.

2. Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget å det för utbetalningsmånad beräknade tilläggsunderlaget efter ett procenttal, motsvarande hälften av det utav Kungl. Maj:t fastställda talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal; dock att *dels* beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn under 16 års ålder, dyrtidstillägget ökas med en tiondel,

dels ock beträffande annan befattningshavare, vilken vid början av det kvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, icke uppnått 25 års ålder, dyrtidstillägget minskas med en tiondel.

Förhöjning av dyrtidstillägg inträder icke på grund av försörjningsplikt för barn, som i egenskap av pensionär äger åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel. Barn, vars föräldrar båda äro såsom befattningshavare berättigade till dyrtidstillägg av statsmedel, räknas endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta avlöningen, eller, om avlöningarna äro lika, till fadern. Gift kvinnlig befattningshavare, vilkens man icke är såsom befattningshavare berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger tillgodonjuta dyrtidstillägg för barn endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urständsat att bidraga till familjens underhåll.

Uppgår tilläggsunderlaget till mera än 650 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

Dyrtidstillägg utgår ej å i tilläggsunderlaget, efter fördelning å utbetalningsmånad, ingående öretal, som överstiger fullt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.

§ 5.

1. Där lärare under hela eller någon del av året samtidigt tjänstgör å två eller flera befattningar, med vilka följer rätt till dyrtidstillägg av statsmedel, skall med iakttagande av eljest gällande beräkningsgrunder dyrtidstillägget beräknas å summan av de belopp, å vilka dyrtidstillägg enligt de i sådant hänseende givna bestämmelser må utgå, dock icke i något fall å högre belopp än sammanlagt 650 kronor för månad.

2. Föreståndare för folkhögskola, som tillika är föreståndare för lantmannaskola och i sistnämnda egenskap innehar fast anställning, må äga att, därest vid folkhögskolan är anordnad fristående kvinnlig kurs, tillgodoräkna sig dyrtidstillägg å sin lön såsom föreståndare för lantmannaskolan efter samma grunder, som om han vore vid folkhögskolan fast anställd.

3. Dyrtidstillägg utgår ej å i de särskilda avlöningsbeloppen ingående öretal, som överstiger helt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.